

Operacijski sistemi

vaje 10

procesi

- strojna koda
- izvorna koda
- prevajanje
- izvršljiva datoteka
- proces
- večopravilni sistem
- razvrščevalnik

procesi

- identiteta procesa
 - PID, lastnik, skupina procesa
- okolje procesa
 - argumenti in okoljske spremenljivke
- kontekst procesa
 - stanje, prioriteta, registri, sklad, odprte datoteke, itd.

navidezni imenik /proc/PID

- cmdline
- cwd
- environ
- exe
- stat
- status
- fd
- task

ukazi

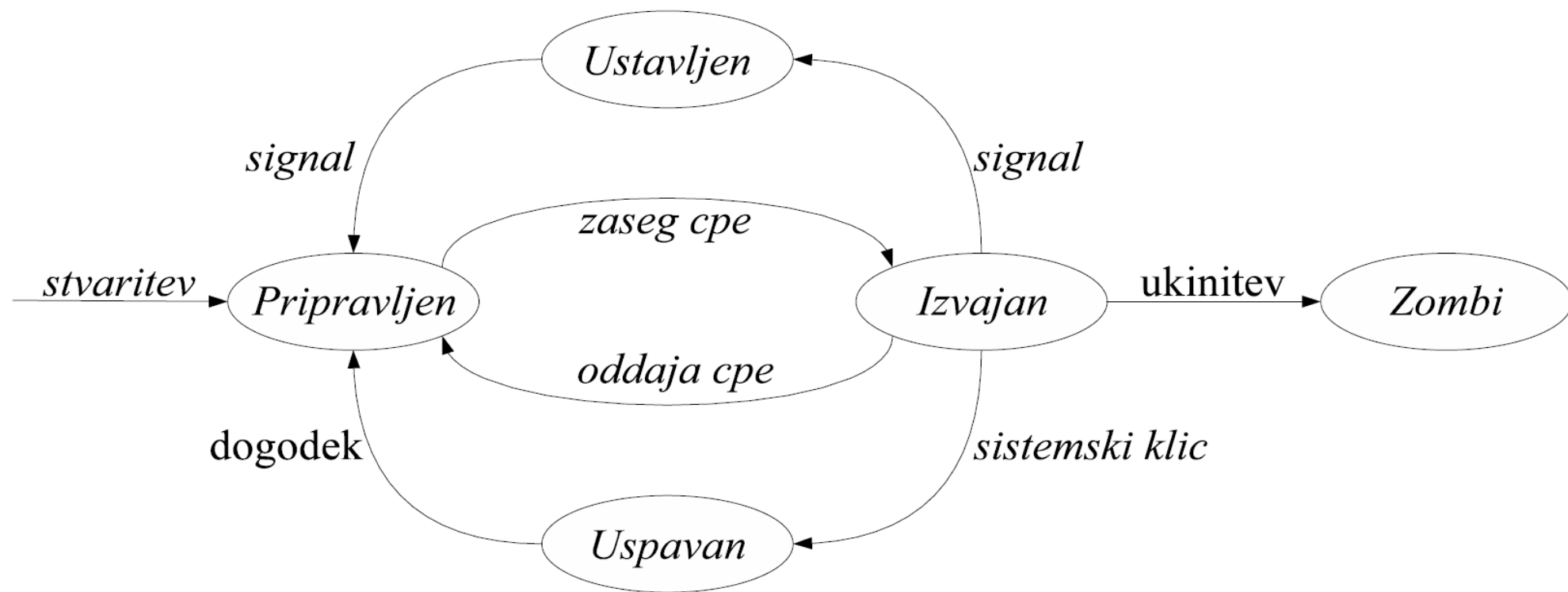
- pidof, pgrep
- ps, top, pstree
- jobs, fg, bg
- kill, pkill, killall
- sleep
- wait
- nice, renice

naloge (1)

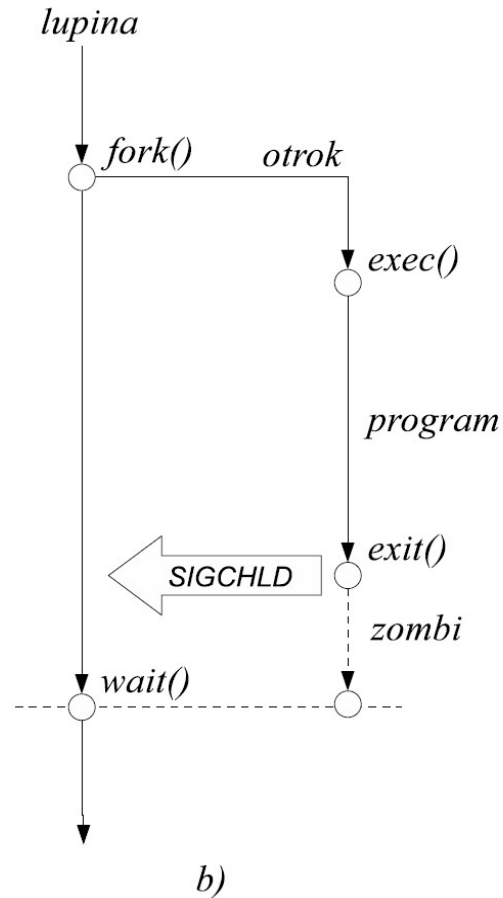
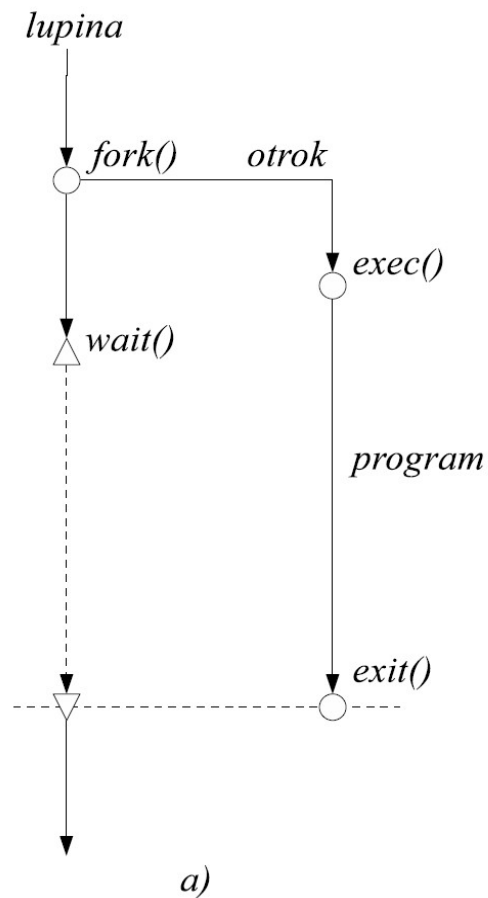
Prijavite se kot uporabnik `student` in kot uporabnik `administrator` v dve virtualni konzoli.

1. Izpišite `PID`-e terminalov `bash`.
2. Izpišite `PID` samo svojega terminala.
3. Izpišite vse procese na sistemu. Koliko jih je trenutno?
4. Izpišite:
 - a) samo svoje procese;
 - b) samo procese, ki so pognani iz trenutnega terminala.
5. Izpišite vse procese uporabnika `root` in njihove podatke izpišite v daljši obliki.
6. Iz ukaza `top` ubijte enega od svojih procesov (prej seznam omejite samo na svoje procese).
7. Izpišite drevo vseh podprocesov terminala, v katerem se nahajate.
8. Ustvarite cevovod `testfifo`. V eni konzoli poženite `cat >testfifo`, v drugi konzoli poženite `cat <testfifo | tee c.txt d.txt` in pogledajte datotečne deskriptorje vseh procesov v imeniku `/proc/`.
9. V imeniku `/proc/` pogledajte tudi okoljske spremenljivke obeh ukazov, status (v statusu poiščite `PID` očeta), lokacijo programa, ki je bil pognan, in argumente, ki so bili podani ob zagonu programa.

Diagram prehajanja stanj procesa

Zagon v ospredju in ozadju

signali

1	: SIGHUP	: exit	Hangup. Signalizira ukinitvev pripadajočega terminala.
2	: SIGINT	: exit	Prekinitvev procesa (Ctrl+C).
3	: SIGQUIT	: core	Ukinitvev procesa (Ctrl+\).
4	: SIGILL	: core	Napačen ukaz procesorja.
8	: SIGFPE	: core	Izjema pri delu s števili v plavajoči vejici.
9	: SIGKILL	: exit	Brezpogojna ukinitvev procesa.
10	: SIGUSR1	: exit	Prvi uporabniški signal.
12	: SIGUSR2	: exit	Drugi uporabniški signal.
13	: SIGPIPE	: exit	Neuspeh pri pisanju v cev ali vtičnico.
14	: SIGALRM	: exit	Alarm.
15	: SIGTERM	: exit	Ukinitvev procesa.
17	: SIGCHLD	: ignore	Obvestilo staršu o ukinitvi otroka.
18	: SIGCONT	: cont	Nadaljuje ustavljen proces.
19	: SIGSTOP	: stop	Brezpogojna (začasna) ustavitev procesa.
20	: SIGTSTP	: stop	(Začasna) ustavitev procesa (Ctrl+Z).
21	: SIGTTIN	: stop	Proces v ozadju skuša brati s terminala.
22	: SIGTTOU	: stop	Proces v ozadju skuša pisati na terminal.

naloge (2)

1. Iz konzole poženite program `gedit`. Kaj se zgodi s konzolo?
2. Začasno ustavite izvajanje procesa `gedit` in izpišite seznam trenutnih opravil.
3. Proces `gedit` naj nadaljuje z izvajanjem, tokrat v ozadju.
4. Kaj se zgodi s procesom `gedit`, če zapremo konzolo, iz katere smo ga pognali?
5. Kako bi preprečili zapiranje programa, če zapremo njegovega očeta?
6. Poženite naslednje procese v ozadju: `gedit`, `xeyes`, `xclock`. Proces `gedit`, ki teče v ozadju, naj se ponovno izvaja v ospredju.
7. Prekinite izvajanje procesa `gedit` iz druge konzole s pomočjo ukaza `kill`. Kakšen je izhodni status procesa `gedit`?
8. Iz druge konzole začasno ustavite izvajanje procesa `xeyes`. Pomagajte si signalom `STOP`.
9. Iz druge konzole ponovno poženite ustavljen proces `xeyes`.
10. Poženite ukaz `tree / >izpis.txt` z najvišjo prioriteto. Koliko hitreje se bo ukaz izvedel, če je to edini proces, ki teče na procesorju?
11. Napišite program, ki izvaja neskončno zanko. Iz konzole ga dvakrat poženite v ozadju. Spreminjajte prioriteto procesov in opazujte delež procesorskega časa.